

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱོད་བཞུགས་སོ།།

ཎྟ བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་དང་། །གསེར་གླིང་པ་དང་

རྩོམ་ཆེ། །སྟོན་པ་ཕུ་ཏོ་ཤར་ར་བ། །མལ་གྲོ་བྲག་དམར་བ་ལ་འདུད།།

སྤྱིར་སྒོ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱ་པ་ལ། ཐོག་མ་ནས་དེ་རྗེ་ཐེག་པ་བསྐྱེམ་

པ་མན་ཆད་སྒོ་སྤྱོད་དུ་མ་འདུས་པ་མེད། སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ཏེ་འདི་ལ་

རྩོམ་ཆེའི་སྒོ་སྤྱོད་ཞེས་(DGO)ས་སོ། །རྩོམ་ལ་སྒོ་སྤྱོད་གདམས་པའི་སྒོ་ལ་གསུམ་

མངའ་སྟེ། ལྷ་མ་རྣམ་ར་གླིང། ལྷ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །གསེར་

གླིང་པའི་ལུགས་སོ། ཉེ་ལ་འདི་གླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ཏེ། འདིའི་

ལུགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་སྤངས་པར་མངོན་ཞེན་མ་ཞེ་བར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པས། བྱབ་མཐའ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་མཐུན་བྱས་ཀྱང་འགལ་

བ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས། གདམས་པ་འདི་ལ་དང་པོ་སྡོན་འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ་

@225 པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྩིས་ལ་གདབ་ན་བཞི་སྟེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་

དཀར་བ། མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། སྤྱིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱོམ་པའོ།

དང་པོ་ནི། མི་ཁོམས་པའི་གནས་བརྒྱད་ལས་ལོག་པ། རང་གཞན་གྱི་འབྲེར་

པ་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་འདི་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཉིད་པ་དཀའ་བ་ལུང་རིགས་

ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམས་ལ། ཉིད་པར་དཀའ་བ་མ་གོ་ན་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོ་

འདིའི་བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་དེ་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཆོས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་བདག་

དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམས་སྟུང་དུ་སམ། དེ་གོ་ལེ་བྱ་

སྟུང་ན་ཐོབ་པའི་དལ་བ། དུན་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་རྟག་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་

བྲན་པ་བསྐྱོམ་སྟེ། སྤར་སྐྱིས་པ་ལ་མ་ཤི་བ་མེད་པས་ཀྱང་འཆི། ཆོ་འཇུག་

པས་ཀྱང་འཆི། ཆོའི་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་ལས་མ་འདས་པས་འཆི། དེས་

པར་ཆོས་བྱ། །འཇམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་

འཕེན་པ་ཅི་ཡོད་ཆ་མེད་པ་དང་། བྱིན་ནང་གི་རྒྱུན་མང་བས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་

པས་དེ་རིང་ནས་ཆོས་བྱ། དེ་ཡང་འཆི་བ་ལ་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་བྱིན་རུང་། ཁྲོ་བོ་

བཞིས་བསྐྱུང་རུང་། ཉེ་དུ་མང་པོས་བསྐྱོར་རུང་། རྗེས་དང་ཡོ་བྱད་མང་

པོ་ཡོད་ཀྱང་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པས་སུའི་ཡང་ངོ་བསྐྱུང་མི་བྱ་བར་ཆོས་བྱ། ཆོས་

གྱི་མཆོག་ཀྱང་བདག་གཞན་བཞེ་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེམ། ཤེ་ནས་མེད་

དེ་ཆ་མཉམ་ན་མེད་དེ་མི་ཆ་སྤྱི་དགོས་དེ་ཡང་ལས་གྱི་སྤྱི་བ་ལ། ལས་དགོ་བ་ཡང་

མཐོ་ངེས་དང་ཐར་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྱི། ། མི་དགོ་བས་ངན་སོང་གསུམ་ལ་

སོགས་པའི་དུམ་ཁ་འབྱུང་བས་སྤྲིག་པ་སྤྲར་བྱས་པ་ནམས་ཟད་པར་བྱ། ཕྱིན་ཆད་

མི་བྱ་བར་བསྐྱམས། དགོ་བསྤར་གྱི་ནམས་ལ་གསོས་གདབ་པར། ཕྱིན་ཆད་

རྣམས་པ་ཡོད་ཆད་དུ་བྱ། དེ་དག་གི་མཆོག་ཀྱང་བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བའི་བྱང་ཆུབ་

@226 གྱི་སེམས་ཡིན་པས་ད་བསྐྱེམ་དགོ་བས་མཐོ་ངེས་སུ་སྤྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་མེད་དེ་འཁོར་

བ་མཐ་དག་དུ་ ཁ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་མཐོ་དམན་གྱི་མདོ་རུ་མ་གྱུར་ཡང་། ལྷ་

སྐྱབ་ཀྱི་རྗེ་སྤྱ་འབྱང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་བདུན་ལ་སོགས་པ་བསམ་ལ་སྲིད་པ་མཐའ་

དག་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ལ་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་

བྱ། དེ་ཐོག་མར་མི་བྱེད་ན་འཁོར་བ་ལས་མེ་འདའ། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་

བགེགས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་། དེ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་མཆོག་

ཀྱང་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱོམ། དངོས་

གཞི་གཏོང་ལེན་སྤེལ་མར་བསྐྱོམ། སེམས་ཅན་གྱི་དྭངས་ཁྱུན་འབྱུང་བདག་ལ་

སྒྲངས། ལེན་པའི་གོ་རིམ་མ་ནས་བརྩམས་གསུངས་པས། ཕ་བའི་མ་པ་

ཉི་དུ་ཡུལ་མི་ཡུལ་ཁམས་བོད་ཡུལ་གྱི། འཛམ་བུ་གླིང་གི་གླིང་བཞི་བསྟོང་

སྤྱི་ཕུད། སྟོང་གཉིས་བར་མའི་སྟོང་གསུམ། ཕྱོགས་བརྒྱ་ཡུངས་འབྲུ་བྱི་རུ་

བརྩག་པ་ཙམ་དུ་གང་ཡང་ངེས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཁྱབ་ཚད་

གྱི་སེམས་ཅན་མདུན་དུ་བསམ་ལ། ཕ་བའི་མ་འདིས་དལ་འབྱོར་གྱིན་ནས་དེ་ཡང་

ཀླང་སྒྲོན་གནས་པའི་དུས། བཙས་དུས། གསེས་དུས། སྤྱིས་ནས་ཟས་གོས།

མོར་གནག་པངས་དགུ་བྱིན། བདེབ་ནི་ལོ་ཀ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འཁོར་

ལོས་སྐྱར་བའམ། འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་

ལྷན་ཡང་ངའི་བྱ་ལ་འདི་མི་འོས་སྐྱམ་པ་མེད་པ་བྱས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་

བལྟས། བརྩེ་བའི་སེམས་གྱིས་བསམ། གཅེས་པའི་མིང་གི་བཏགས། དུཾ་ཁ་

ལས་སྐྱབས། བདེ་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ཚད་དུ་སྐྱར་བས་བྲིན་ཆེ་བས། དངགས་

ཀྱང་བྲིན་ལན་དུ་འདི་རྣམས་དུཾ་ཁ་ལས་སྐྱབས་བདེ་བ་ལ་དགོད། དེ་ཡང་དུཾ་ཁས་

@227 འཕྲལ་ལམ་ཕུགས་སུ་གནད། ཀུན་འབྱུང་གི་མི་སྟོར་བར་འདུག་པས་དེ་གཉིས་

ལས་དབུལ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དྲུང་ཁ་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་པོ་མ་ལུས་

པར་སྐྱེ་གྲིས་བཞུར་བ་ལྟར་སངས་བླངས་ལ། རང་གི་སྒྲིང་གི་དགྱིལ་དུ་གཞུག།

བདག་གི་ལུས་འདི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱར་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་གཏང་བས་དེ་ལས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆ་རྒྱན་མ་ཆོན་བ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་མཐར་ཐུག་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡེར་གཏོང་བར་བསྐྱོམ་པ་དེ་གཏོང་ལེན་ཐུན་གཅིག་བསྐྱོམ་པའོ།།

དེ་ལ་ངེས་པ་སྒྲེས་ཤིང་བརྟན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཉིས་དབུགས་ལ་སྒྲོན་པར་བྱས་ཏེ།

དབུགས་ཕྱིར་རྒྱ་བ་ན་གཏོང་ལ། རང་དུ་རྒྱ་བ་ན་ལེན་པར་སྒྱུངས་ཏེ། ལྷུང་ལ་བརྟེན་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འབྱུང་མི་སྲིད་པས། ལྷོ་སྒྱུངས་པ་དང་འཇམ་ལྷུང་འཛིན་པ་

དུས་ཅིག་འགྲུབ་པར་འོང་། དེ་ལྟར་བསྒྲེལ་པས་གཏོང་བ་ནི་བྱམས་པ། ལེན་

པ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དུང་ཁ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་འགོད་

པར་འདོད་པས་དགའ་བ། ཉེ་མིང་མེད་པས་བཏང་སྟོམས། སངས་རྒྱས་

གྱི་ས་ལ་ཡིར་དེ་འཛོག་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཡིན་པས། གསེར་གླིང་པའི་ཀྱན་

རྩོམ་གྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་བའི་གདམས་པའོ། །དེ་རྣམས་བསྒོམ་པ་ན་སྐྱེ་བ་

བསྒོམ་པ་ན་མི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཡིན། བསྒོམས་མ་བསྒོམ་མེད་པར་སྐྱེན་ཆེན་པོ་ཡིན།།

དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ནི་བསམས་པ་བསེད་རྣམས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དེ་གསུམ་

གོ་བསྒྲོག་པ་ནས་ཚད་མེད་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་སྤྱོད་བའི་དངོས་གཞི་མཉམ་

གཞག་དེ་ནོར་མ་ནོར་དང་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱེད་

པས་རྗེས་བསྟོན་པ་ནི་ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགོ་ཅ་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་མན་ངག་མདོར་

བསྐྱུས་པ་ལོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དུག་གསུམ་སྐྱེས་པ་ན།

@228 དེའི་རྒྱུ་མཚན་བརྟགས་དབྱུང་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་

སངས་གྱི་བདག་ལ་སྤང་། བདག་གི་ལུས་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱར་ལ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་

བས་དེས་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་མཐར་

ཐུག་སངས་རྒྱས་སུ་ཡིར་བཏང་། དུག་གསུམ་ཇི་སྟེན་བལྟ་བར་ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་

དོག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །འཕྲལ་ལ་གང་ཐུབ་བསྒོམ་

ལ་སྒྱུར། སེམས་ཅན་ལ་འཕྲལ་གྱི་དུང་ཁ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཅིག་དུ་འདུག

པ་བདག་ལ་སྒྲང་བདག་གི་ལུས་རིན་པོ་ཆེར་བསྒྱུར་ལ་དེ་དག་ལ་བཏང་བས་འཕྲལ་

དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན། ཡུགས་སུ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སུ་ཡེར་བཏང་། བདག་བདེ་

པའི་རྣམ་པ་ལ་གང་སྒྲང་བ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་། འཕྲལ་ཡུགས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་

པར་བསམ་སྟོན་ལམ་ཀུན་དུ་ཆོག་གི་སྒྱུར། སྟོན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་

མདོ་ལྟར་ཆོག་ཙམ་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་པར་

བསམ། བདག་གི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་པར་

བྱ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་སྒྲུང་བ་གཉིས་བྱ། དང་པོར་གང་ཅུ་མ་པའི་ལྟངས་པའི་

སྒྲོན་དུ་མི་ལུས་དན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཏོང་ལེན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་སྒྲུལ་དུ་

གོ་ཆ་བསྒྲོ། ཉལ་དུས་སམ་རྗེས་ནང་བར་བལྟས་ལ་དེ་གྲུབ་ན་དགའ་བ་དང་རྗེས་

སྒྱ་ཡི་རང་བས་དགའ་བ་བསྒྲོམ། མ་གྲུབ་ན་གཞོང་བསྐྱར་བཤགས་གདབ་བྱ།

ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ལ་དགའ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ལྟའི་བར་གྱི་མི་བདེ་

བའམ། དུམ་ཁ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བས་ན་ཤེད་ལ་གཞོད་ན་ཅིས་

གཞོན་ཀྱང་གཞོན་པར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་བསྒྲོམ། ཀྱན་ལ་བཀའ་བློན་ཆེ་བར་བསྒྲོམ། གནས་

སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ།

འཕྲལ་གྱི་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའམ། དུགས་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ།

@229 བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོར་བ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་

ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་སུ་རུང་གི་སེམས་ཅན་མེད་ན་མི་རྫོགས་པས་བཀའ་བློན་བསྒྲོམ་ལ་

གཏོང་ལེན་བསྒྲོམ། བཀོལ་བ་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱང་། ཕ་མ། མ་ཁན་སྟོབ་

དག་བའི་འཁེས་གཉིན་ལ་སོགས་པ་བློན་ལན་དུ་སྒྲིག་པ་རྒྱབས་ཅན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་

ནམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བས་པན་བཏགས་བཏགས་པ་ཚུར་གནོད་པ་བྱེད་དུ་འོང་བ་ནམས་ལ་

བརྟེན་ནས་རང་གི་འཚོར་སྤྲ་བས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བྱད་པར་དུ་བཀལ་གྱིན་གཏོང་ལེན་

བསྒོམ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་རང་གི་ཚེས་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མི་ནམས་

ཀྱིས་མ་བྲིལ་བ་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་དང་། རང་བྲིལ་མི་བྲིལ་ལམ་འགྲོད་མི་འགྲོད་

བསྐྱེན་ནས་བལྟས་པ་རང་རིག་པའི་དཔང་པའོ། །གཉིས་པོ་ཚང་ན་ཐམས་ཅད་སྤང་

རང་ལ་དུཾ ཁ་ཀྱན་འབྱུང་མི་མཁོ་བར་རྟོགས་ན་རྩིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་

མི་མཁའོ་བར་རྟོགས་པར་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་གཉིས་པོ་བདག་ལ་སྒྲང་བདག་ལུ་

རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱར་ལ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་འཕྲལ་ལ་ཆོས་གྱི་ཆ་རྒྱན་མ་ཆང་བ་མེད་

པ་མཐར་སངས་རྒྱས་སུ་བཏང་། དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་རང་གི་ཉོན་

མོངས་པས་རྟོགས་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲུམ་ལ་དང་པོ་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་ན་

ངོས་ཟིན་པའམ་དྲན་པས་ཟིན་དཀའ། བར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་གཉིན་པོས་བྲལ་བར་

དཀའ། ཐ་མ་ཉོན་མོངས་པ་ཆོར་ཆོད་དཀའ་བས་གསུམ་ཏེ། རྟུ་དོང་

པ་དྲན་པ། བར་དུ་བྲེལ་བ། ཐ་མ་ཆར་ཅི་ཆོད་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ། རྒྱུ་འི་གཙོ་

བོ་རྣམ་གསུམ་སྒྲང་། ཚོས་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲ་མ་དམ་པ་དང་མཇལ་བ། རང་

གི་རྒྱད་བཀོལ་དུ་ཅུང་བ། ཟས་གོས་གནས་ཁང་ཉི་གཡོག་ལ་སོགས་པ་མཐུན་རྒྱུན་

འཛོམས་པ་གསུམ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། དེ་རྣམས་མ་འཛོམས་པ་ཐམས་

ཅད་ལ་སྒྲང་། བདག་ག་ལུས་རིམ་པོ་ཆེར་བསྐྱར་ཏེ། དགོས་འདོད་

@230 མཐའ་དག་འབྱུང་བར་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐྱབས་

སྤྱ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བྱས། མཐར་སངས་རྒྱས་སྤྱ་ཡིར་བཏང་།

གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཅོད་པར་བྱ་འཛོམས་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱུང་ཡང་གཏང་

ལེན་ལ་གཡེལ་བར་མི་བྱ། མ་འཛོམས་ཤིང་རྒྱད་ཀྱང་དེས་ཁྱུ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྐྱོམ་

པ་བར་མི་བཅད་པར་ཆོས་བྱ། ཆོས་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས། དལ་

འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་རྗེས་བྲན། ལས་འབྲས་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བྱམས་

སྤིང་རྗེ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བྱུག །བདག་མེད་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་

ཅད་གྱི་དགོས་པ་བདག་འཛིན་འདི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྤང་བ་དང་།

གཞན་གཅིས་འཛིན་གྱི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་འདི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་

ཡིན་པས་བསྐྱབ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བའམ་དགོངས་པ་དེ་ལས། མི་འདའ་

ཤགས་ངན་མ་དགོད། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ངག་

ཏུ་རྩལ་མོ་མི་གདོན། ཡུས་མི་བསྒྲོམ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

བྱེད་པ་དེ་ལས་མི་བྱ་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ལན་གཞན་ལ་ཡུས་ཆེ་རྒྱ་མེད་པས་ཡུས་མི་

བསྒྲོམ། །ཀོ་ལོང་མ་སྒྲོམ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞན་གྱིས་ཉིས་པ་

བྱས་པ་ནི་བྱང་རྩལ་ལག་མཐིལ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་བྱང་བ་ཡིན་པས་དགའ་བ་བསྒྲོམ་གྱིས་

གོ་ལོང་མི་སྒྲིམ། འོར་ཆེ་ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་

དེ་རང་གི་ལས་མི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ལན་ལ་མ་རེ་ཐ་མའོར་ཆེའོ། །བྱས་པ་

ཅམ་ལ་ཡང་མི་ལྟ་འཕྲང་འགྲགས་མ་བྱ། སེམས་ཅན་འདིས་བདག་ལ་

ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་བྱས་སྐྱམ་པའི་མི་ངན་ལ་མ་གྱི་འཕྲང་མ་སྐྱགས། གཞུང་

བཟང་མི་བསྟེན། འཁོན་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྲལ་མ་སྟོང་

བ་དེ་དང་གཏོང་ལེན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་དེ་འགལ་བས་དེ་ཡང་སྤང་། མགྲོཾ་

@231 གྱི་རྩི་མི་གཏོད། རང་བྱང་རྩལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་

འགལ་བ་དེ་ཡང་མཛོ་ཁལ་གྲང་ལ་མི་བྱའོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཛིན་

པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་འགྲོད་གཞན་ལ་མི་གཤམ། སྐྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་

ཏུ་སྤྲུག་མི་བཙལ་སྐྱིད་པའམ་བདེ་བ་འདོད་ན་དེའི་རྒྱའམ་ཡན་ལག་ཏུ་ཚོང་དང་།

བཟོ་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དེའང་བདག་འཛིན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་བྱེད་དེ་དེས་བདེ་

སྐྱིད་མི་ཉིད། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྦྱངས། གཏོང་ལེན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་

བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱུན་ལེགས་ཤོས་སམ་ཉེས་ཤོས་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱོམ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།

ལེགས་པར་མཐོང་རུང་། ཉེས་པར་མཐོང་རུང་། གང་སྒྲང་སྒྲང་རྒྱ་

མཚན་དུ་བྱས་ལ་བསྒྲོམ། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ་ཆོས་གང་བསྒྲོམ་

ཡང་གཏོང་ལེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པའི་ཆ་རྒྱེན་དུ་བྱ། འོག་ན་གཉིན་པོར་

དེ་ཉིད་བསམ། སྒྲོམ་སྒྱེན་ལ་སོགས་པ་བྱང་ན་གཉིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནས་

མི་ཚོལ་བར་གཏོང་ལེན་ཁོ་ན་བསྒྲོམ། འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བྱ། ལུས་

ཀྱི་འབྲུབ་ཚད་ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ། ངག་གི་སྒྲ་ཚད་མདོ་དང་སྒྲིང་

པོ་ལ་སོགས་པ། ཡིད་ཀྱི་སེམས་ཚད་ལྷ་བསྒྲོམས་པ་ལ་སོགས་པ། གང་

བྱེད་ཀྱང་དམིགས་པ་གཏོང་ལེན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ། ལྷ་བསྐྱོམ་ལྷ་བྱ་ལ་ས་

བོན་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་བསྟུ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ལེན་བསྐྱོམ་ན་ནལ་འབྱོར་གྱི་མཆོག་གོ།

གཉིས་པོ་སྟོག་དང་བསད་བ་ལས་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་སྟོག་དང་

བསྐྱོམ་ལའང་བྱ་སྟེ། དེ་གལ་ཆེ་བའི་ཆད་དོ། །སྒྲ་མ་དམ་པའི་གདམས་ངག་

སྟུ་དང་མཐུན་གཏོང་ལེན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གྱི་གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ཤིན་ཏུ་

མཉན་པས་དམ་ཆོག་བསྟུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། རྒྱགས་སམ་པར་སྟེན་གྱི་

གཞུང་སྒྲིམ་ལུ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་མཐུན་ནོ། །སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་

@232 བསྐྱབ་པར་བྱ། གཏོང་ལེན་བསྒྲོམ་པ་དེའང་། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བསྟན་པ་སྤྱི་དང་མི་འགལ་བ་བྱད་པར་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་བཀའ་སློལ་དང་མི་

འགལ་པ། གྱེ་བྲག་དུ་ཡང་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་མི་

འགལ་བར་སྒྲོ་སྒྲོང་། ཉམས་པ་མེད་པ་ནམ་པ་གསུམ་བསྟེན། གྱིན་རྒྱབས་

ལ་རེ་དགོས་པས་སྒྲིམ་ལ་དད་གུས་ཉམས་པ་མེད། གོམ་པ་ལས་དབང་དུ་གྱུར་

པའི་གཏོང་ལེན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རང་གིས་ཁས་བླངས་

པའི་བསྐྱབ་སྡོམ་ལ་གྱུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་སློབ་སྦྱངས། ཡན་ལག་ཉམས་པ་

བཟོད་མི་བྱ། རང་གིས་དག་པར་བསྐྱུངས་ཀྱང་མི་སྟོངས་ཀྱང་ཆ་བས་རང་གིས་

དག་པར་བསྐྱུངས་པའི་ཡན་ལག་ཡན་པས་གཞན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཉེས་སྟོན་བཟོད་པར་མི་

བྱ། གཞན་སྟོགས་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ལེགས་ཉེས་ཡིན་མིན་བདེ་

སྟབས་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཀྱང་མཚན་ཏུ་བྱས་ཤིང་སློབ་སྦྱང་དགོས་པས།

སྤང་བྱ་འདི་གཉིན་པོ་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བསྟེན་ལ་གཏོང་ལེན་

བྱ། རེས་འཛོག་མི་བྱ་ཉམས་སད་པ་ལྟ་བུས་སྒོ་མི་འབྱོངས་པས་དུས་རྟག་དུ་གཏོང་

ལེན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྒྲོང་བ་ལ་སྤང་ཕུར་བཏབ་པ་འདྲར་གློ་སྤྱངས། ཡུད་

ཙམ་པ་མི་བྱ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་

པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཡུད་ཙམ་མཁ། ཆོག་གཅིག་གམ་བསྐྱལ་པ་

གཅིག་ཙམ་གྱིས་མཐར་མི་ཕྱིན་པས་ཡུན་བསྐྱངས་ལ་བསྒྲོམ། དེལ་ཆེད་དུ་སྤྱངས།

བདག་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གཏང་པ་དང་གཞན་གྱི་དུཾ་ཁ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ལེན་པ་

དེ་ངས་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་སམ་སྒྲིམ་དུ་ཉམས་སད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཡོང་པས། ཅུ་

ཕྱན་ཆད་པ་ལྟར། ཁལ་དོ་བཅད་པ་ལྟར་རམ། ལ་བཅད་དུ་སྦྱར། ཉོག་

དཔྱོད་གཉིས་གྱི་མཐར་བྱ་ཡང་། གཏོང་ལེན་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་སྒྲིམ་པའི་བརྟན་པ་

ཡོད་སྒྲིམ་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོ་བའི་ཡུལ་དང་ཕྱད་པའམ། སེམས་ཅན་དུ་

ཁ་ཅན་དང་ཕྱད་པའམ། བདག་ལ་བདེ་བ་འམ་དུ་ ཁ་སྦྱེས་པ་ན། གཏོང་

རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། ལེན་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་སོང་མ་

སོང་སྟོང་ནས་ཉུན་བྲ། གསལ་བར་དབྱང་། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱན་དུ་བསྟེན།

ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱང་ཅུང་བདེ་སྟུག་ཅི་ལ་བྱུགས་ཀྱང་། གཏོང་ལེན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་

བསྐྱོམ་པའི་ཆ་རྒྱེན་ནམ་རྟའམ་གྲོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཅི་བྱང་ཡང་དགའ་

བ་ཁོ་ནར་བྱའི་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་བྱུར་བའི་རྒྱུ་མ་གྱུབ་པོ། །འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་

སྤང་། གཏོང་ལེན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱངས་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡན་ནམ་

མཐར་བུག་གི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ། དགའ་བ་བྱང་ན་རང་གི་དོན་

དུ་བདེ་བའམ། འབྲས་བུ་འགྱུབ་པ་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་། གནས་སྐབས་

དང་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུ། གཞན་བདེ་དང་གཞན་ཆེད་ཁོ་ནར་སློ་སྤྱང་གོ་ལོག་

མི་བྱ། འདུན་པ་གོ་ལོག་མི་བྱ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་འདུན་པ་སྤངས་ལ་གཞན་

དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སློ་སྤྱང་། སླིང་ཇེ་གོ་ལོག་བརྟམ་ཆོས་སམ། བྱད་བསོད་

ཀྱི་སླིང་ཇེ་སྤངས་ལ་བརྩེ་སེམས་ཀྱི་མི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ། བཟོད་པ་གོ་ལོག་རང་

འདོད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཁ་བཟོད་པ་སྤངས་ལ། གཞན་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་དུ་ཁ་

བཟོད་པར་བྱ། བརྩོན་འགྲུས་གོ་ལོག་འདོད་ཡོན་གྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་བརྩོན་པའམ།

རང་དོན་གྱི་བརྩོན་པ་སྤངས་ལ། གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་

བརྩམས། རོ་རྩུང་བ་གོ་ལོག་རང་འདོད་གྲུབ་པས་དགའ་བ་སྤངས་ལ་གཞན་དོན་

གྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གོ་ལོག་སེམས་ཅན་ཉིས་པ་བྱང་བ་

ལ་ཡི་རང་བ་སྤངས་ལ། བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་བ་ལ་ཡི་རང་བ་བསྐྱོམ། གནད་

@234 ལ་མི་དབབ། ལྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མིའམ་མི་

མ་ཡིན་པ་ལ་གཟེར་བའམ་གནད་ལ་དབབ་པ་མི་བྱ། ལྷ་བདུད་དུ་མི་དབབ།

གཏོང་ལེན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལས། དེ་ལ་

ང་རྒྱལ་བྱས་ན་སྐྱོན་གྱི་གཞི་མར་ཆ་བས་དེ་མི་བྱ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་།

རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ས་བོན་ནམ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གཏོང་ལེན་ནམ་བུང་རྒྱབ་

གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ངག་གི་མངོན་མངོན་པོས་མི་ཕན། དེ་ནི་ལུས་

ངག་ཏུ་མི་གདོན་ཡེངས་ཐུབ་པར་བྱའོ། །དུས་རྟག་ཏུ་བསམ་པ་གཏོང་ལེན་བྱང་

རྒྱབ་གྱི་སེམས་ལ་མ་ཡེངས་པར་སྒོ་སྤངས་གཏོང་ལོག་མི་བྱ། ལུས་གཞན་ལ་

གཏོང་བ་དེ་ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་མིན་པས་ཞི་ཐག་པས་གཏང་། གཞན་གྱི་སྤྲིག་

སྒྱག་བདག་ལ་ལེན་པ་དེ་ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་མིན་པས་ཞེ་ཐག་པས་དངོས་སུ་སྒྲངས་

ལ་དེ་བདག་འགས་པའམ། འཕྱིར་བའམ། སྒྱག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་བར་བསྐྱོམ།

དེ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྟོབས་ལྡན་དག་ལ་སྒྱུར་བ་བྲ། གཏོང་ལེན་བསྐྱོམ་

པའི་འདུན་པ་རྒྱན་མ་ཆད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འཕེན་པའི་སྟོབས་སོ། །གཏོང་

ལེན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་བསྐྱེན་བཀྱར་གཏོར་མ་སོགས་

པ་བྱེད་པ་ནི། དགོ་བའི་རྩ་བ་དཀར་པོའི་ས་བོན་བསགས་པའི་སྟོབས་སོ།།

གཏོང་ལེན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་

ལ་སོགས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རང་གི་སྟོན་ལམ་རྒྱན་དུ་འདེབས་པ་ནི་སྟོན་

ལམ་གྱིས་སྟོབས་སོ། །དུས་རྟག་དུ་གཏོང་ལེན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་ལ་

སློ་གོམས་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་རང་དབང་དུ་གྱུར་བ་ནི་གོམས་པའི་སྟོབས་སོ།།

གཏོང་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེམ་པར་མི་རྣམས་སྦྲུམ་དུ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོབྱང་ན་དེ་

ཚར་གཅོད་པ་ནི་སྟུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་སོ། །འཆི་ཁར་བསྐྱེམ་པ་དང་འཆི་བར་

@235 འདུག་པས་བར་དོ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོང་ལེན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ཅི་སྟེ་

སྒྲུལ་དུ་བསྒྲེལ་པ་ནི་འཕེན་པའི་སྟོབས་སོ། ཀ་ཆ་སྟོང་ཐག་འེས་པ་ལ་གཏང་།

མཆོད་པ་གཏོར་མ་བསྒྲིན་བཀུར་འོས་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོ་དགེ་བསགས་

ས་བོན་གྱི་སྟོབས་སོ། །སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་སྟོང་ལ་

བར་དོ་མན་ཆད་དུ་གཏོང་ལེན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་མཇོད་དུ་གསོལ། །ཞེས་

གསོལ་བ་འདེབས། རང་ཡང་དེ་ལྟར་སྟོན་ལམ་རྒྱན་དུ་འདེབས་པ་སྟོན་ལམ་གྱིས་

སྟོབས་སོ། །འཆི་ཀའི་གདམས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱའོ། །འདུན་པ་

བསྐྱུར་ལ་རང་སོར་བཞག། གཏོང་ལེན་བསྒྲེལ་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་བསྐྱུར་པར་བྱེད་ པ་དེ་ལྟ་བུས་ལམ་མི་ཆོད་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ན་རང་གི་ཞེས་པ་བསྐྱུར་བར་

བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་ཅུ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟིགས་མ་ལུ་པོ་རབ་

རྒྱུ་པ། །སྟིགས་མ་ལུ་འི་དུས་ཕྱིན་ཅི་ལོགས་རྒྱུ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་

ཉོན་མོངས་ཅི་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྩལ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བྱེད་པ། །གཏོང་ལེན་གྱི་

གྲོགས་སམ་གཏའ་མཁམ། ཆ་རྒྱེན་དུ་བསྐྱར་བ་བྱེད་པའོ། །མན་ངག་

བདུད་ཅིའི་ཉིང་བྱ་འདི། །སྟེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་གྱི་བཅུད་གཏིགས་པའི་ཉིང་བྱ་འོ།།

དམ་པ་དག་ལས་རྒྱུད་པ་ཡིན། བྱམས་པ་ནས་གསེར་གླིང་པ། ཨ་ཏི་ཤ། དགོ་

བཤེས་སྟོན་པ། ཕུ་ཏོ་བ། ཤར་བ། མལ་གྲོ་བ། བྲག་དམར་བའོ། དེ་རྣམས་ལ་

སྟེ་བ་སྟུང་པ། དམ་ཆེག་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོང་པ་གང་ལ་ཡང་སྟོན་ནམ་སྟུང་དམ་ཟོལ་

མེད་པས་དམ་པའོ། །དེ་དག་ལས་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ། བདག་

གཞན་བཟེས་ནས་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེམ་པ་ལ་སྒྲུང་གྲགས་ཡིན་མིན།

མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་ནས་སྦྱོ་སྦྱོང་བར་

བྱེད་པའི་གདམས་པའོ། །སྦྱོ་སྦྱོང་གདམས་ངག་རྫོགས་སོ། །བཀྲ་ཤིས། །